

MARTE is een vooral Baskische variant van **MARTHA**

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Van oorsprong Aramese naam: 'Meesteres', 'heerseres'.

*

Martha van Bethanië, Palestina / Tarascon(?), Frankrijk; volgeling van Jezus; † **ca 80. Feest 29 juli.**

Zij was de zuster van Lazarus en Maria, die in de traditie vaak wordt vereenzelvigd met Maria Magdalena. Martha was de gastvrouw, die zich over van alles zorgen maakte, zoals van haar wordt in Lukas 10,38-42 en Johannes 11).

Latere legenden weten te vertellen dat zij met haar broer en zus en nog een aantal vrienden door vijanden van Jezus in een stuurlaars bootje de zee op werd gejaagd. Het zou hen tot in Zuid-Frankrijk hebben gebracht, waar zij in de buurt van het hiernaar genoemde plaatsje Saintes-Maries aan land werden geholpen door de zigeunervrouw Sara (feest 24 & 25 mei). Gevolg van dit verhaal is wel dat volgens de overlevering Lazarus begraven ligt in Autun (kerk St-Lazare), Maria Magdalena in de prachtige pelgrimskerk van Vézelay en Martha in het nabijgelegen Tarascon.

*

Legende

In die tijd leefde er in de bossen langs de oevers van de Rhône tussen Avignon en Arles een draak: half beest, half vis. Hij was groter dan een rund en langer dan een paard. Zijn tanden waren scherper dan horens en hij had grote vleugels aan weerszijden. Dit monster doodde alle voorbijgangers en bracht elk schip tot zinken. Op de bede van het volk ging Martha op het monster af. Zij stuitte erop in het bos, toen het juist bezig was een mens te verslinden. Zij sprenkelde er wijwater over heen en hield het een kruis voor. Onmiddellijk kroop het monster als een schaap tegen de heilige vrouw aan. Zij bond het haar ceintuur aan als halsband en bracht het zo naar het dichtstbijzijnde dorp. De mensen daar maakten het meteen dood met stenen en lansen. Die draak stond in de omgeving bekend onder de naam Tarask; vandaar dat die plaats sindsdien de naam draagt van Tarascon. Tot dat moment had het Nerluc geheten, 'Nerus Lagus', Zwartemeer, vanwege de donkere bossen op de oevers van de rivier daar. Na haar overwinning op de draak bleef Martha op die plek wonen. Daar leidde zij een leven van vasten en gebed. Uiteindelijk verzamelde zich een grote massa religieuzen om haar heen en werd er een basiliek gebouwd ter ere van de Maagd Maria. Martha at slechts één keer per dag en onthield zich van vlees, vet, eieren, kaas en wijn. Toen zij eens op een dag in Avignon aan het preken was op één van de oevers van de Rhône, stond er aan de overkant een jongeman die haar dolgraag wilde horen. Maar er was in de verste verte geen boot te vinden om hem over te zetten. Daarom trok hij zijn kleren uit en probeerde zwemmend de overkant te bereiken. Maar een plotselinge golf sloeg over hem heen en verzwolg hem. De volgende dag pas werd zijn lichaam gevonden en aan de voeten van de heilige Martha neergelegd in de hoop dat zij er in zou slagen hem uit de dood op te wekken. De heilige strekte zich languit voorover op de grond, haar armen gespreid in de vorm van een kruis; zij bad als volgt: "Heer Jezus, U hebt destijds mijn broer Lazarus van wie U heel veel hield, uit de dood opgewekt. U hebt destijds ook genoten van mijn gastvrijheid. Moet u het geloof eens zien van de mensen die hier om mij heen staan! Dus wat ik u vragen wil: wek dit kind op uit de dood." Vervolgens nam zij de jongeman bij de hand, waarop hij onmiddellijk opstond en het doopsel ontving.

*

Er zijn nog andere heilige Martha's, onder wie **Martha van Rome**, Italië; martelaar met haar man **Marius** (of **Maris**) en hun zoons **Audifax** en **Abachum**; † **ca 269; feest 16 & 19 januari**. Zij waren christenpelgrims uit Perzië, die naar Rome waren gekomen om de graven van de martelaars te bezoeken. Tijdens de regering van keizer Claudius II, bijgenaamd Gothicus (268-270) werden ze opgepakt en gedood omwille van Christus. Hun feestdag staat op 19 januari. Zij worden op 16 januari vermeld in het Martyrologium van Jeruzalem.

*

Martha van Antiochië (ook **van Simeon-Stylites de Jongere**), Syrië; † **551**.

Feest 4 juli. Zij was het liefst kluizenares geworden, maar haar ouders huwelijkten haar uit. Zij werd moeder van een beroemde zoon: Simeon-de-Stylit de Jongere († 592; feest 24 mei & 3 september).